

Enånger och Niutånger Sockner

Hölt förbe:te Bengt Larßon och Jagh Lars Kielbiörßon Tingh och Rättegångh den 6 Martij Anno 1639, Och deße tolf edsworne godhe Män såthe i Nembden.

Anders Mattßon i Broo,	Nils Oluffßon i Höökbärgh,
Oluf Jönßon i Engia,	Anders Perßon i Bodha,
Joen Larßon i Sättra,	Swen Erichßon i Niöthe,
Oluf Månßon i Bölen,	Joen Anderßon i Rottzla,
Peder Grelßon i Rösånger,	Mårthen i Iggesundh,
Mickil Gunmundßon i Böölen,	Mattz Perßon i Niöthe.

1.

Oluf Mårttenßon i Iggesundh hadhe belägradt en **Pijga Wändela** be:d, och rådt henne medh barn, wardt saach – 40 m:r till 3skiftes för Möökränckningh.

2.

En **Drängh Erich Carlßon i Nyåker** hadhe belägradt en **Pijga Margreta Olufzdotter i Haga** och rådt hænne medh barn, wardt saach – 40 m:r till 3skiftes för Möökränckningh.

3.

Nilz Nilßon i Kyrckiobyen, wardt saach – 3 m:r för thet han giordhe sigh till Målzman i annars ährendhe.

4.

Oluf Erichßon i Kyrckiobyen, wardt saach – 3 m:r för oqwädens ordh.

5.

För:ne **Nils Nilßon** wardt saach – 3 m:r för oqwädens ordh till **Hustru Elijn i Wästtiär**.

6.

Hustru Elijn Erich Jöranßons i Wästtiär, wardt saach – 3 m:r för oqwädens ordh.

7.

Oluf Erichßon i Kyrckiobyen för oqwädens ordh till för:ne **Nils Nilßon** wardt saach – 3 m:r.

8.

Anund Toolßon i Iggesundh wardt saach – 3 m:r till 3skiftes för oqwädens ord till **Nils Nilßon i Kyrckiobyen**.

9.

En **Smedzdrängh Grelz Larßon i Södherhampn** hafwer belägradt en **Pijga Karin Isaachzdotter i Östby** och rådt hænne medh barn, wardt saach – 40 m:r för Möökränckningh, och efter han lofwa willia ächta henne, wardt hans saach half minner: Nemligen – 20 m:r till 3skiftes.

10.

Oluf Erichßon i Långwindhe wardt saach – 40 m:r för Råån af hans grannar **Per Joenßon** och **Oluf Larßon** medh flera till 3skiftes och åther thet han tagit hafwer.

11.

Oluf Erichßons Hustru H: Brijtha i Långwindh hadhe slagit **Oluf Larßons Pijga Karijn** be:d en Blånadt, som **Swen Uneson och Joen Perßon dher sammastädes** wittnadhe, wardt saach – 3 m:r till 3skiftes.

12.

Tommas Grelßon i Kyrckiobyen wardt saach – 3 m:r för oliud å tinge.

13.

Än wardt för:ne **Tommas** saach – 3 m:r för oqwädens ordh till **Lars Mårttenßon i Wijk**.

14.

Tommas Nilßon ifrå Wasa uthi Österbottn wardt saach 3 m:r för hans grofwe Swäriandhe för Rätten.

15.

En **Pijga Brijtha, Nilz Perßons Dotter i Kyrckiobyen i Niutånger Sochn**, kundhe icke frija sigh för ett lijthet barna kiedh, wägandes ett Lodh, som hooß henne funnidt war, wardt saach 9 m:r efter thet 16 Cap. i Tiufwe Balcken.

16.

Anund Toolßon i Iggesundh tillthaladhe **Tommas Grelßon i Kyrkiobyen** för thet han hadhe i förledne Sommars, uthan Lagh och Domb tagit ett äng af honom, och **Wälachtadh Swän Tolßon på Hudwichzwald** ifrån, liggiandes uthi **Boolyckian**, som håller halffiärde Gillingztaal, som hadhe i långsambligh tijdh legat under **Gårdzfiärdz** Hemmanet, Der till swaradhe för:ne Tommas att samma äng hadhe i förtijden kommitt ifrå hans hemman, och han hadhe Skatten. Så emädan ingen kundhe bewijßa, huruledes och medh huadh skiääl dhet dher ifrå kommit war, och dhe uthi manmaminne hadhe haft samma änge dher under **Gårdzfiärdz** Hemmanet. Dy wardt för:ne Tommas saach – 40 m:r för tegh, och för:ne Anund och Swen Toolßon behålla Höet, efter thet 28 Cap. i Konungz Balcken. Men hwadh Skatten anlangar skole dhe åhrligen gifwa honom alla rättighether efter 6 th i skatt, efter som **Lars Perßon i Sundsätter** och **Lars Mårtenßon i Wijk** wittnadhe.

17.

Samma dagh förestälthes en ungh **Poijske Johan Olufßon** be:d en **Knechte Son född i Upänge** och tiänar hooß **Mattz Staffanßon i Öhränge i Niutånger Sochn**. Hwilcken anklagat blef för dett han för 14 dagar sedhan hadhe haft Tjdelagh medh een Koo, som för:ne Mattz Staffanßons Hustru **H: Anna** hadhe funnidt honom uppå Färske gärningen, ther han hadhe stådt upp å Tröfeldz Ståcken och den onde gärningen bedrijfuit, som han in för rätten i heele Tinglagetz åhörandhe otrugat bekändhe, thet samma hadhe han och tillförendhe bekendt för **Capplan Wällärdhe Herr Torsten**, som han nu för Rätten bekändhe, Doch icke mehr än den ene gången, som han föregifwer, och säger att han inthet kunne förstå, att dett skulle wara så stoor Syndh som thet ähr. Thå blef han tillfrågat, hwem honom sådane grofue saaker underwijst hadhe att bedrifwa? sadhe han: Att hans **Syskonebarn Oluf Erichßon i Engia**, som nu tiänar i **Tröne Sochn** hooß **Michil Månßon i Rapstadh**, hadhe för 5½ åhr sedhan, Sådane last medh en Hwijt Koo bedrijfuit. Thå för skickas strax budh efter honom, och togz

till förhöör, och efter noga Ransaachningh bekänne, att han den Mißgärningen för – 5½ åhr sedan giordt hadhe, som skiedde i Upänge uthi Enånger Sochn, som Poijcken honom tillmält hafwer, och aldrih oftare, hwarcken förr eller sedan, som han säger, och dher på förwänther sigh godh witnesbörd af sijne Huußbönder, som han deß emillan tiänt hafwer, som ähre uthi **Nårrala Sochn** hooß **Måns Olufßon i Alij** ett åhr: Hooß hans grandhe **Lars Hanson** ½ åhr, hooß **Anders Perßon i Karttsjö i Söderhampn** ½ åhr, hooß **Joen Jöranßon i Ringa** 1 åhr, hooß **Oluf Fiskiare i Swarfwen** 2 åhr och nu tienthe hooß för:ne **Mickill Månßon i Rapstadh uthi Tröne Sochn** ifrå Mickilzmäþo in till denna tijdhen, som tillförendhe förmält ståår. Och wittnadhe dhe alle samptligen att hwarcken dhe eller dheras Huußfolk aldrih sådana ondhe gärningh medh honom sedt eller funnidt hafwa. Dher öfwer the 12 i Nämbden sittia i Nårrala och Tröne Sochner wittne ähre. Och oansedt att dhe unge och öfwermoden ähre; Lijchwääl emädan gärningen så grof och wederstyggeligh ähr bedrißwin emot dhet 14 Cap: i Högmåalz Balcken, så kundhe denna ringa Rätten icke befrija dhem dher ifrå; Uthan dher efter dömbe dem ifrå Lijfwet. Men aldenstundh deþa efter:ne Ehrliche män och Qwinnor hafwa efter dheras sworne Eedh å Lagbook witnadt om dheras ålder, som ähre : **Pedher Erichßon i Engia, Oluf Perßon i Bodha, Hustru Elijn Nilz Erichßons i Upänge och Hustru Marijt i Stran**, att för:ne Johan Olufßon ähr nu så mycket på Tolfte åhret som sådan i Mickilzmäþo tijdh. Och om förbe:te Oluf Erichßons ålder witnadhe Oluf Perßon i Bodha, **H: Sigridh i Sättra, H: Karijn Änckia Ibidem och H: Brijtha i Toosätter**, att han ähr nu på Sextondhe åhret, så mycket som sedan 8 dagar för Mickilzmäþo, Och när han den styggelßen bedref, som han hafwer bekänt, thå war han till Paß 10 åhr gammall, som the säija och på dheras edh witnadt hafua. Remitteres derföre deþe grofwe saaker Ödmiukeligen till den Högloflige Konungzlige Hofrättz Nådige Resolution och förklarningh, huru medh dem handlas skall.

18.

Här uppå ähr ahnkommin den Högtähradhe Konungzlige Hofrättz Nådige och gunstige förklarningh, att **Johan** och **Oluf** blifwa benådde lijfwet, och skola bägge stå nakna först widh redh Kyrckian och hålla Rijß i händerna, och sedhan skole the slijtha Rijß Söndagen dher efter widh rätta Sochnekyrckian och stå uppenbara skrift. Hwilcket altså efterkommit ähr.

19.

Kom för Rätten en **Änckia Hustru Brijta i Toosätter** och tillthaladhe sin grandhe **Anders Pederßon** för thet han hadhe giordt hånne heemgång, som så förordsakat ähr, att the tillförende icke alldeles hadhe waridt godhe wänner; Och händhe sigh icke bättre än att dheras Barn hafwe waridt tillsammans, och för:ne Hustru Brijthas Poijke hadhe slagit Anders Perßons goße medh en Kiäpp i Hufwudet så Blodhen uttrann, dher af för:ne Anders Perßon blef wreder, och lopp medh samma modhet heem till Änckian och slogh hånne två Blåner och en Pust på Axlen /: den hon mäst beswäradhe sigh öfwer :/ heem i hennes egin gårdh, och strax Lopp hon till **Länsmannen W. Anders Erichßon** att klaga och låtha Syna sigh, ändoch Anders Erichßon dhå whar inthet hemma, uthan hans hustru **H: Anna** witnadhe, att hon lätt see henne twenne Blånor, och den trijdie synthes rödt efter dher Pusten war tagin på Axlen i dett samma wittnadhe och **Hustru Marijt i Brännemo och H: Gärtrudh i Östby**, efter dheras Sworne Eedh å Lagbook, att dett så uthi Sanningh war. Ordsaken hwarföre Qwinnorne hafua så Synt henne, ähr denna, att hon war dher slagin, som hon icke gärna wille att Manfolck skulle Syna hånne. Här till kundhe för:ne Anders Perßon icke neeka; uthan dett uppenbarligen för Rätten tillstodh och bekänne, ähr han /: efter Nämbdens öfwerwägandhe :/ fälther till Edzöresbrudt efter dhet 1 Cap: i Edzöres Balcken. Men nåden om straffet står hooß den Högloflige Konungzlige Hofrättens nådiga förklarningh huru medh honom proceteras skall. Och ähr till wettandes att sedan denne saaken afluppin war, kom för:ne Änckia Hustru

Brijtha andra dagen och ödmjukeligen badh för honom, att han till försoningh och skiälige böther komma må, och ähr han en fattigh och uthblottadt Man, så att han ganska lijthet äger att bötha medh, när gälden bethalte ähre.

20.

Uppå denna saach ähr kommin den Höghberömmelige Kongl: Hofrättens nådige och gunstige Resolution att **Anders Perßon i Toosätter uthi Enånger Sochn**, som hafuer bruthit Edzöre, dhärföre hans lösa godz skall till Sköflingz gånga, och sädhan att loþa högre hand sijna medh sin Jordh till _ 50 P:rs wärdhe.

21.

Anno 1639 den 12 Junij uppå Tinget ransakadhes efter be:te **Anders Perßons** Löößörer, och befans efter som the 12 edsworne af Nembdhen dher om ransakat hafua, och nu witnadhe att när all bewijsligh gäld som han förre än han Edzöret brott giordt hadhe, bethalthe ähre, och hans hustrus lott afskipt war, så blifuer behållit, som wärderas i Peninger ____ 34 m:r 1 ½ öre Och af hans Jordh för högra handh _ 200 m:r.

22.

Mattz Hålz wärdhar **uthi Enånger Larß Larßon i Noora** och **Joen Perßon i Borcka** lofwadhe bethala **W. Swen Toolßon på Hudwichzwaldh** Kopparmynt _ 20 P. till nästkommandhe höst, som be:te Mattz honom skyldigh war.